

Potrebuujeme systémové riešenia

Hovoríme s Františkom Jakabom, koordinátorom sieťového akademického programu NetAcad pre SR.

BRATISLAVA – Ako súvisí atraktivita nášho trhu práce pre nových investorov práve s implementáciou najnovších IT technológií?

– Pre viaceré popredné globálne IT spoločnosti je Slovensko veľmi zaujímavou krajinou, najmä z hľadiska možnosti investovať do budovania outsourcingových centier, s cieľom poskytovať globálne IT služby. Narážajú však na problém nedostatku nimi požadovaných vhodných sieťových špecialistov, predovšetkým z oblasti progresívnych sieťových technológií (bezpečnosť, VoIP, bezdrôtové siete). Súčasná štátna vzdelávacia infraštruktúra sa nedokáže operatívne prispôbovať týmto trendom a reagovať na rastúci záujem o vysokokvalifikovaných špecialistov. Vedie to až k tomu, že viaceré spoločnosti boli v poslednom roku nútené prehodnotiť svoje pôvodné plány na investície v SR.

Sme vo fáze, keď sa o miliardy korún z eurofondov budú uchádzať rozličné projekty informatizácie. Kde by, podľa vás, bolo vhodné investovať?

– Máme predstavu, ako by sme vedeli prispieť k plneniu programu informatizácie práve pri podpore zvyšovania profesionálnej úrovne pedagógov stredných a vysokých škôl v oblasti infokomunikačných technológií (IKT) na báze implementácie uznávaných priemyselných certifikátov do vzdelávacej praxe, ktoré je možné získať absolvovaním programu NetAcad. Je to cieľ, ktorý je aj priamo špecifikovaný v rámci Národnej Lisabonskej stratégie ako

FRANTIŠEK JAKAB, koordinátor sieťového akademického programu NetAcad pre SR.

prioritná oblasť Vzdelávanie a investícia do ľudí. V rámci plnenia tohto cieľa navrhujeme vypracovať a implementovať do vzdelávacej praxe koncepciu vzdelávania pedagógov stredných a vysokých škôl v oblasti IKT na báze sieťového akademického programu Cisco. Táto koncepcia umožní učiteľom získať globálne uznávaný priemyselný certifikát. Vzdelávanie v rámci uvedenej koncepcie sa stane uznávanou súčasťou

ich profesionálneho rastu v rámci systému ďalšieho zvyšovania ich kvalifikácie. Koordináciou tejto aktivity budú poverené vybrané univerzitné pracoviská, ktoré sú už úspešne zapojené do programu CNAP. Cieľom je teda vybudovať na báze už existujúcej siete inštitúcií zapojených do programu CNAP (Cisco Systems, 50 inštitúcií) funkčný systém zameraný na zvyšovanie profesionálnej úrovne pedagógov stredných a vy-

sokých škôl v oblasti IKT. Vytvorila sa tak predpoklady na ďalší odborný rast pedagógov a aj zvyšovanie úrovne samotného vzdelávacieho procesu v oblasti IKT.

Podľa výsledkov IDC štúdie, sa Slovensko má v roku 2008 zaradiť skôr medzi krajiny, ktoré si s rastúcim dopytom po kvalifikovanej IT sile nebudú vedieť progresívne poradiť...

– Slovensko si vie poradiť s uvedeným nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily, sú plne vytvorené predpoklady na riešenie uvedenej situácie (vybudovaná stabilná sieť 51 vzdelávacích inštitúcií zapojených do programu NetAcad, viac ako 3 500 študentov aktuálne študujúcich v systéme, viac ako 160 kvalifikovaných pedagógov, ktorí sú schopní vyučovať v rámci programu, celý rad medzinárodných ocenení za úspechy v oblasti prípravy sieťových špecialistov, 6 rokov programu v SR...). Tieto výsledky sa však dosiahli len ako „implementácia globálnej vzdelávacej iniciatívy spoločnosti Cisco Systems v SR“, na základe predovšetkým sponzorsky získaných prostriedkov na podporu implementácie. Nie však na základe implementácie „systémového riešenia v oblasti vzdelávania profesionálov“. Na riešenie tejto situácie je potrebné aj legislatívne doriešiť otázku prípravy sieťových špecialistov ako súčasť systému celoživotného vzdelávania tak pedagógov v oblasti IT (na báze tzv. priemyselných certifikátov), ako aj umožniť väčšiemu počtu študentov prístup k uvedenej vzdelávaniu. js

NetAcad – úspešný model

Sieťový akademický program globálnej IT spoločnosti Cisco, celosvetovo známy ako Cisco Networking Academy, je na Slovensku implementovaný už od roku 1999. Na základe priaznivého ohlasu akademickej sféry bolo v januári 2001 podpísané Memorandum o spolupráci medzi Ministerstvom školstva SR a Cisco Systems (MoU), ktoré je založené na inovatívnom nezávislom partnerstve verejného a súkromného sektora, na princípoch vzájomnej výhodnosti.

Ministerstvo školstva SR a Cisco Systems sa v rámci memoranda zaviazali spolupracovať pri implementácii programu sieťových akademických štúdií do vzdelávacieho systému v SR s tým, že Ministerstvo školstva SR bude podporovať vhodnú implementáciu programu do študijných programov stredných a vysokých škôl v Slovenskej republike. K memorandu v roku 2002 pristúpila ako generálny partner programu v SR aj Slovenská sporiteľňa, a tak sa stala prvou finančnou inštitúciou v regióne EMEA, ktorá takouto výraznou formou podporila v súčasnosti najúspešnejšiu globálnu e-learningovú iniciatívu. Program je chápaný ako vhodné doplnenie existujúceho systému vzdelávania v oblasti profesionálneho vzdelávania vedúceho k získaniu me-

dzinárne uznávaných priemyselných certifikátov. Súčasný vybudovaný systém – štyri univerzitné pracoviská a 47 stredných škôl – umožňuje pripraviť ročne asi 300 až 500 sieťových odborníkov na úrovni CCNA špecializácie, čo by malo v značnej miere uspokojiť existujúci dopyt po špecialistoch. Slovenská republika patrí dosahovanými výsledkami medzi najúspešnejšie krajiny v medzinárodnom meradle v príprave sieťových špecialistov vôbec (v súčasnosti v rámci takto vybudovaného systému študuje v SR viac ako 3 500 študentov stredných a vysokých škôl).

Sieťový akademický program Cisco je moderný vzdelávací program, ktorého cieľom je výchova odborníkov predovšetkým v oblasti návrhu, budovania a správy počítačových sietí. Ďalej študenti môžu získať nielen teoretické vedomosti, ale aj praktické skúsenosti súčasných, ale aj práve zavádzaných nových komunikačných technológií. Štúdiom vytvára základ pre ďalšie vzdelávanie v oblasti počítačových sietí a zvyšuje šancu absolventov na uplatnenie v novej a zaujímavej oblasti. Okrem oblasti počítačových sietí ponúka program taktiež vzdelávanie v celom rade ďalších dôležitých oblastí. js

IT špecialistov už z klinca nezvesíš...

Spoločnosť T-Systems Slovakia v Košiciach je ešte len na začiatku svojho rozvoja. Vznikla koncom januára tohto roku na základe rozhodnutia globálnej materskej firmy T-Systems International. Výber Košíc nebol náhodný. Je to veľké univerzitné mesto. Spolu s Prešovom má 30 000 študentov. Východoslovenský región je z hľadiska sofistikovaných výrob a služieb značne zostalý, bez infraštruktúry, takže jediný spôsob, ako ho podporiť, je vytvoriť centrá pridanej hodnoty. T-Systems Slovakia je presne to, čo treba.

Raketový štart

T-Systems Slovakia nebol prvý, ale jeden z prvých. V Košiciach sú už pobočky Siemensu a Nessu, pôsobia tam ďalšie kvalitné lokálne firmy. Do nového sídla sa presťahovali s 23 zamestnancami začiatkom apríla. Produktívnu prevádzku pre prvého zákazníka, ktorým bola veľká cestovná kancelária Thomas Cook, začali 1. mája. Ide o administráciu SAP technológie a riešení. Koncom júna mali už podpísaných 100 pracovných kontraktov. Koncom augusta vykazovali sto zamestnancov a počet podpísaných pracovných kontraktov pre-

siahol dvesto. Koncom septembra sa dostali na hranicu 200 pracovníkov a 250 kontraktov. Kompetenčné centrum sa profiluje v oblasti SAP, operačných systémov Windows, Unix (Linux, SUN Solaris, IBM AIX, HP Unix) a zameriava sa na správu vybraných rozsiahlych aplikácií pre Deutsche Telekom A.G., ako aj pre korporátnych klientov DT. Od 1. augusta medzinárodných zákazníkov obsluhujú v režime 7x24, pričom pracovnými jazykmi sú angličtina a nemčina. Zatiaľ však prešli len prvú časť cesty, ktorá je najľahšia. Druhá je oveľa ťažšia, pretože potrebujú vyprofilovať zamestnancov na ešte vyššiu profesionálnu úroveň, nastaviť požiadavky na spoľahlivosť, kvalitu, lojalitu atď. A to všetko treba zvládnuť pri vysokom tempe rastu spoločnosti.

Rekvalifikovali lekára i farára

„Nemáme problémy, pokiaľ ide o potenciál ľudí na trhu práce, máme však problémy so získaním kvalitných profesionálov pre to, čo robíme, čiže pre vzdialenú správu a administrovanie systémov, sietí, bezpečnosti aplikácií,“ hovorí Jozef Ondáš, generálny riadi-

teľ T-Systems Slovakia. „Preto nám špeciálne firmy zmapovali situáciu a vypracovali štúdie, ako dlho by trvalo rekvalifikovať strojár, silnoprádara, stavbára, matematika, fyzika, chemika, biológ, ekonóm. A čuduj sa svete, napriek tomu, že nadávame na našu školskú sústavu, dokázali sme za tri-štyri mesiace zo začiatkov vychovať odborníkov – špecialistov. Dokonca sme rekvalifikovali aj jedného lekára a jedného gréckokatolíckeho farára. Všetci boli schopní dostať na vrchol prvej z piatich úrovní v IT modeli a za ďalšie dva mesiace na vrch druhej úrovne. Do tretej úrovne ich zatiaľ nepúšťame, lebo musia aspoň pol roka až rok tvrdo pracovať na sebe a učiť sa. Verím však, že všetci zamestnanci, ktorých máme, budú koncom budúceho roku mať úroveň dva a pol až tri.“

Pochopenie univerzít

Pochopili, že jedinou schodnou cestou za súčasnej situácie na trhu práce IT odborníkov je rekvalifikácia. Sami si na tu netrúfli. Preto sa spojili s univerzitami. Obe univerzity – Technická univerzita v Košiciach a prešovská

JOZEF ONDÁŠ, generálny riaditeľ T-Systems Slovakia

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika – preukázali obdivuhodný prístup. Začali spoločne rozvíjať rôzne aktivity a pritiahli do firmy mnohých vysokoškolských absolventov, ktorí neboli zo smerov príbuzných informačným technológiám. V lete zorganizovali Summer University, teda akúsi IT akadémiu pre absolventov a študentov univerzít a stredných škôl. Za dva mesiace záujemcovia vo svojom voľnom čase absolvovali rekvalifikačný kurz, ktorý pre nich spoločne pripravila firma a uni-

verzity. Výsledok bol výborný. Osemdesiat až deväťdesiat percent z nich získalo možnosť pracovať v T-Systems alebo v ďalších IT firmách sídliačich v Košiciach ako Siemens či Ness.

Vysvetľovanie a motivácia

S iniciatívami T-Systems pokračuje ďalej. Mnohí študenti po ukončení univerzity odišli na letné brigády do Írska, Veľkej Británie či Nemecka. Teraz sa však vracajú domov a chcú sa natrvalo zamestnať. To je pre firmu perfektná príležitosť. S univerzitami organizuje večernú jeseň a potom aj zimnú University. Vo firme sú optimisti a sú presvedčení, že aj budúročné počty novoprijatých zamestnancov hravo splnia, hoci sú vysoké. Pomôže im aj to, že začínajú motivovať i študentov zo stredných a základných škôl a ich rodičov. S rektormi, prorektorami, dekanmi, profesormi chodia po východoslovenských stredných školách a prednášajú rodičom a učiteľom, kde je perspektíva ich detí. Ukazujú im trendy rozvoja technológií, ekonomie i spoločnosti, hovoria im, že informačné technológie sú priemyslom, kde sa ešte 50 až

100 rokov oplatí študovať. Začínajú ich počúvať a posielajú deti do kurzov. To je cesta, ktorou by sa mohli všetci uberať.

Zamestnanci lektormi na univerzitách

Samozrejme, príprava a rekvalifikácia by neboli možné bez dobrého materiálneho zázemia. T-Systems zriadil dve laboratória na univerzitách. Jedno je pre operačné systémy SUN Solaris a Linux, druhé pre SAP bazu a IBM AIX. Tam majú študenti možnosť „pohrať sa“ sa s reálnym operačným systémom. Zamestnanci firmy pritom pôsobia ako lektori. Od budúceho akademického roku chcú pomôcť modifikovať učebné osnovy univerzít tak, aby pripravovali absolventov pre reálne potreby IT priemyslu na východe i pre celé Slovensko. „Druhým veľkým cieľom rekvalifikácie je udržať si ľudí, ich motiváciu a lojalitu. Myslíme si, že v motivačnom faktore je plat až na treťom a štvrtom mieste. Ak sa dobre nadsťaví vnútorná kultúra, hlavné smerovanie v technologickej úrovni, profesionalite a inováciách, tak ľudia zostanú,“ dodáva Jozef Ondáš. mb